Joi, 16 decembrie 2021

P9_TA(2021)0511

Impunerea muncii forțate la fabrica Linglong și protestele ecologiste din Serbia

Rezoluția Parlamentului European din 16 decembrie 2021 privind munca forțată în fabrica Linglong și protestele ecologiste din Serbia (2021/3020(RSP))

(2022/C 251/13)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Serbia,

— având în vedere Acordul de stabilizare și de asociere (ASA) între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Serbia, pe de altă parte ([1]), care a intrat în vigoare la 1 septembrie 2013 și statutul său de țară candidată,

— având în vedere raportul pe 2021 al Comisiei privind Serbia din 19 octombrie 2021 (SWD(2021)0288),

— având în vedere convențiile Organizației Internaționale a Muncii,

— având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO),

— având în vedere Declarația universală a drepturilor omului din 1948,

— având în vedere articolul 144 alineatul (5) și articolul 132 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât Serbia trebuie să fie evaluată, la fel ca orice țară care aspiră să devină stat membru al UE, după meritele proprii în îndeplinirea, punerea în aplicare și respectarea criteriilor și valorilor comune necesare pentru aderare;

B. întrucât democrația, drepturile omului și statul de drept reprezintă valori fundamentale pe care se întemeiază UE și factori centrali în procesele de extindere, stabilizare și asociere; întrucât sunt necesare reforme solide pentru a rezolva problemele importante care persistă în aceste domenii;

C. întrucât Serbia trebuie să obțină rezultate ireversibile în aderarea la valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept și respectării drepturilor omului, în susținerea și apărarea acestora;

D. întrucât libertatea de exprimare și independența mass-mediei rămân motive serioase de îngrijorare, care trebuie tratate cu prioritate;

E. întrucât Serbia încheie tot mai multe contracte cu mari grupuri industriale chineze și acordă Chinei tot mai multe privilegii juridice, chiar și atunci când acestea contravin legislației UE; întrucât acordul dintre Belgrad și Beijing privind angajarea străinilor permite aplicarea în Serbia a dreptului muncii din China; întrucât în martie 2021 au existat relatări de presă privind relele tratamente aplicate angajaților societății chineze Zijin Mining, care a preluat o mină de cupru în estul Serbiei în 2018, acestora fiindu-le confiscate pașapoartele și fiind cazați în condiții precare;

F. întrucât au fost aduse acuzații grave împotriva companiei chineze producătoare de anvelope Linglong Tire în Zrenjanin, în nordul Serbiei, referitoare la condițiile de muncă a 500 de lucrători din Vietnam; întrucât aceste acuzații includ încălcări ale drepturilor omului, trafic de ființe umane și condiții care ar putea pune în pericol sănătatea și viața oamenilor; întrucât pașapoartele lucrătorilor au fost confiscate; întrucât contractele angajaților din fabrica Linglong Tire conțin nereguli care indică o formă de exploatare prin muncă în ceea ce privește salariile, concediile și programul de lucru, contrar reglementărilor aplicabile din legea muncii din Serbia;

([1]) JO L 278, 18.10.2013, p. 16.

G. întrucât în Serbia au fost semnalate recent proteste ecologiste la scară largă, în contextul adoptării precipitate a două legi, legea privind referendumurile și inițiativa populară și legea privind exproprierea terenurilor; întrucât se consideră că aceasta din urmă deschide calea unor proiecte controversate de investiții străine, cum ar fi mina Rio Tinto, cu un impact puternic asupra mediului; întrucât cetățenii Serbiei și-au exercitat dreptul fundamental la întrunire pașnică; întrucât forțele de poliție se confruntă cu acuzații serioase că și-au încălcat obligația de a proteja viața, drepturile și libertățile cetățenilor, precum și statul de drept; întrucât poliția a recurs masiv la forță și a arestat mai mulți protestatari; întrucât protestatarii au fost atacați de grupuri înarmate neidentificate, huligani și buldozere;

H. întrucât guvernul sârb a hotărât să retragă legea privind exproprierea terenurilor din procedura parlamentară, după ce președintele a trimis-o înapoi spre reexaminare; întrucât guvernul va analiza legea și va introduce modificări după o amplă dezbatere publică; întrucât la 10 decembrie 2021 adunarea națională a adoptat amendamente la legea privind referendumurile și inițiativa populară referitoare la certificarea semnăturilor și la eliminarea taxei de verificare a semnăturilor;

I. întrucât atât evenimentul de la fabrica Linglong Tire, cât și protestele ecologiste sunt marcate de acuzații de intimidare și atacuri fizice împotriva celor care lucrează în mass-media, împotriva activiștilor, organizațiilor societății civile (OSC) și organizațiilor neguvernamentale (ONG-uri);

J. întrucât clusterul 4 al negocierilor de aderare cu Serbia a fost deschis la 14 decembrie 2021 în cadrul unei conferințe interguvernamentale,

1. își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu acuzațiile care denunță muncă forțată, încălcarea drepturilor omului și traficul de ființe umane care afectează aproximativ 500 de cetățeni vietnamezi pe șantierul fabricii chineze Linglong Tire din Serbia;

2. solicită insistent autorităților sârbe să ancheteze cu atenție cazul și să vegheze la respectarea drepturilor fundamentale ale omului în fabrică, în special a drepturilor lucrătorilor, să transmită UE concluziile anchetelor sale și să îi tragă la răspundere pe autori; invită autoritățile sârbe să permită accesul liber, semnificativ și neîngrădit al ONG-urilor, organizațiilor societății civile, oficialităților UE și ale altor organizații internaționale la fabrica Linglong Tire din Zrenjanin și la clădirile în care sunt cazați lucrătorii vietnamezi; îndeamnă Delegația Uniunii Europene în Republica Serbia să monitorizeze îndeaproape aceste procese și soarta celor 500 de lucrători vietnamezi;

3. solicită Serbiei să se alinieze mai bine la legislația UE în domeniul muncii, să adopte o nouă lege privind dreptul la grevă, să combată munca nedeclarată și să modifice legea privind inspecțiile pentru a se conforma convențiilor Organizației Internaționale a Muncii ratificate de Serbia;

4. își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu problemele grave legate de corupție și statul de drept în domeniul mediului, cu lipsa generală de transparență și cu evaluările impactului social și de mediu al proiectelor de infrastructură, inclusiv al celor provenind din investiții și împrumuturi chineze, precum și din partea companiilor multinaționale, cum ar fi Rio Tinto; ia act, în acest context, de deschiderea clusterului 4 „Agenda verde și conectivitatea durabilă” în cadrul negocierilor de aderare la UE; invită UE și autoritățile sârbe să dea curs preocupărilor legitime exprimate în cursul protestelor ecologiste și să abordeze urgent aceste probleme în timpul negocierilor;

5. își exprimă îngrijorarea în legătură cu influența tot mai mare a Chinei în Serbia și în Balcanii de Vest; invită Serbia să impună standarde de conformitate legală mai stricte pentru activitățile comerciale chineze; subliniază că legislația sârbă în domeniul muncii și al mediului trebuie să se aplice și companiilor chineze care își desfășoară activitatea în această țară;

6. își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu intensificarea violențelor comise de grupările extremiste și de grupurile de huligani împotriva demonstrațiilor ecologiste pașnice; regretă că poliția a folosit masiv forța împotriva protestatarilor; condamnă comportamentul violent al huliganilor față de demonstranții pașnici; condamnă ferm orice încălcare a dreptului fundamental la întrunire pașnică; subliniază că libertatea de întrunire este un drept al omului; îndeamnă autoritățile sârbe să ancheteze temeinic recentele cazuri de proteste masive în timpul cărora forțele de poliție și-ar fi depășit autoritatea și nu ar fi protejat protestatarii împotriva violenței și dreptul acestora la întrunire pașnică; invită autoritățile sârbe să condamne public acțiunile acestor huligani împotriva protestatarilor;

7. condamnă, de asemenea, în acest context, rolul grupărilor huligane în protejarea frescei care îl reprezintă pe criminalul de război condamnat Ratko Mladić din Belgrad, precum și incidentele conexe, care au scos la iveală legături strânse între huligani și poliție; își exprimă îngrijorarea cu privire la aparenta lipsă de voință a autorităților de a se ocupa de îndepărtarea permanentă a frescei, contrar dorințelor locuitorilor, dar și deciziilor municipale oficiale;

8. își exprimă îngrijorarea în legătură cu timpul și spațiul limitate afectate dezbaterii publice a legii privind referendumurile și inițiativa populară, precum și modificărilor aduse legii privind exproprierea terenurilor; ia act de decizia de a retrage și de a reexamina legea privind exproprierea terenurilor și de modificările adoptate la legea privind referendumurile și inițiativa populară;

9. regretă că tendințele de durată de manifestare a partizanatului în mass-media și estomparea liniilor de demarcație dintre activitățile funcționarilor de stat, ale poliției și ale politicienilor; regretă deteriorarea libertății presei și întețirea exceselor de limbaj, a intimidărilor și chiar a discursurilor de incitare la ură care vizează opoziția parlamentară, intelectualii independenți, ONG-urile, jurnaliștii și persoanele proeminente, lansate inclusiv de membri ai partidelor de guvernământ, care au responsabilitatea crucială de a-i trata cu respect pe toți reprezentanții mass-media; îndeamnă autoritățile sârbe să ia măsuri imediate pentru a garanta libertatea de exprimare și independența mass-mediei și să dispună anchetarea temeinică a acestor cazuri;

10. constată cu îngrijorare că activitatea organizațiilor societății civile și a ONG-urilor se desfășoară într-un mediu care împiedică orice critică; deplânge recentele atacuri asupra liderei opoziției unite a Serbiei, Marinika Tepić, pe motivul originii sale etnice, care au avut loc pe un canal de televiziune finanțat de guvern; solicită autorităților sârbe să nu permită restrângerea spațiului dedicat societății civile și mass-mediei independente, nici intimidarea sau incriminarea acestor organizații, așa încât ele să își poată desfășura activitatea fără restricții; îndeamnă autoritățile să promoveze cât mai curând posibil o atmosferă favorabilă activității tuturor organizațiilor societății civile;

11. invită Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă să își intensifice cooperarea cu societatea civilă, ONG-uri, politicienii reformiști, mediul academic și mass-media independentă din această țară și sprijinul pentru acestea; își reafirmă sprijinul pentru activitatea fundațiilor politice europene democratice care doresc să întărească procesele democratice din Serbia și să promoveze o nouă generație de lideri politici;

12. invită guvernul sârb să lucreze la elaborarea de reforme fundamentale reale și verificabile și să se ocupe de reformele și deficiențele structurale în domeniul statului de drept, al drepturilor fundamentale, al libertății mass-mediei și al funcționării instituțiilor democratice și administrației publice;

13. apreciază că aderarea la UE continuă să fie obiectivul strategic al Serbiei și că se numără printre prioritățile guvernului; încurajează autoritățile sârbe să își declare mai activ și mai clar angajamentul față de valorile UE în dezbaterea publică și așteaptă din partea Serbiei un angajament clar și lipsit de ambiguitate, atât în vorbe, cât și în fapte, de a-și îndeplini obligațiile care îi revin în procesul de aderare la UE într-un mod vizibil și verificabil;

14. așteaptă ca deschiderea negocierilor privind clusterul 4 privind agenda verde și conectivitatea durabilă (capitolele 14, 15, 21 și 27) să fie însoțită de un nou efort de aplicare deplină a standardelor UE;

15. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Consiliului European, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei / Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și Președintelui, Guvernului și Parlamentului Serbiei.